

Tampereen OMAKOTIVIESTI

3/2018

Tampereen
Omakotiyhdistysten
Keskusjärjestö ry

Teboilin uudet rikittömät polttoöljyt ovat nyt korvanneet aiemmat tuotteet. Uutuudet pitävät huolen, että kotisi lämpenee entistäkin puhtaammin. Rikittömän polttoöljy sopii taloosi ihan sellaisenaan, lämmitysjärjestelmään ei tarvita mitään muutoksia. Valitse Teboil Motor/Lämmitys kevytpolttoöljy tai Teboil Motor/Lämmitys Activ kevytpolttoöljy, joka palamista parantavan katalyytin ansiosta palaa vieläkin tarkemmin ja nokeaa vähemmän. Nauti puhtaammasta lämmöstä ja tee öljytilauksesi jo tänään!

Tilaa numerosta **0800 183 300** (0800 183 20 på svenska)
tai osoitteesta www.teboil.fi/tilaus

TEBOIL

huoltaa autoja ja ihmisiä

Pihaan ja puutarhaan

Suursäkissä
pihaan
nostettuna

Perinteisesti
pihaan kipattuna

Perävaunuun kuormattuna

onnistuu
kuomukärnyyn

• KUORIKETTA • KIVITUHKAA • LEIKKIHIEKKA • SEULANPÄÄKTYVÄ • SEPELIÄ • SOMEROA • ASENNUSHIEKKA • TURVAHIEKKA • MULTAA • KUORIKETTA

2 m³
= 2000 L

Männyn kuorike
2 m³ suursäkki
alk. **145 €**
kotiinkuljetettuna

1 m³

Kuorike,
kivituhka, multa
1 m³ suursäkki
alk. **95 €**
kotiinkuljetettuna

0,5 m³

Tuotteita
saatavana
myös 25 kg
säkeissä!

suursäkkejä on eri kokoisia,
valitse itsellesi sopiva koko:

SEPELISAMPO

puh. **0400 299 992**
Sammon valtatie 77, 33580 Tampere

Se pelittää.
www.sepelisampo.fi

PUHEENJOHTAJAN *palsta*

Pj. Simo Ylisiurunen

Talollisten huulilla juhlat ja hulevedet!!

Raatihuoneen vastaanottotilaisuuden perjantaina 5.10.2018 kello 17.00 kutsukortit on postitettu ja samaan kutsuun liittyy Suomalaisen Klubin 60-vuotisjuhlan jatko alkaen kello 19.00

Talollisten uusi jätevesimaksu taivaalta tulevalle vedelle on Hulevesimaksu! Kaupunki perusteli maksua vanhalla periaatteella mekin kun naapurikunnatkin.

Näin helppoa se on! Toisena perusteluna olisi jouduttu nostamaan Vesilaitoksen perimää jätevesimaksua, jolta nyt kuulemma vältyttiin nimikkeen muutoksella. Hulevesimaksu on kuulemma ns. korvamerkitty erillismaksu.

Keskusjärjestön edustajana pj. Ylisiurunen ja kaupungin- valtuutettu Matti Höyssän kanssa olivat keskustelemassa hulevesimaksun laskentaperusteista. Tärkeimpänä kriteerinä on tontin pinta-ala. Vaikutusta ei ole onko tontti oma vai vuokra aina maksajana talollinen. Rakennuksen pinta-ala ei vaikuta vaikka tontti olisi täyteen rakennettu, koska vesi kulkeutuu viemäröintiä myöden sadevesiputkistoon.

600 m² tontin hulevesimaksu on keskimäärin 50€ ja yleisin maksu n. 62 €. Talolliset kuuluvat 1. luokkaan, jossa on 14500 kiinteistöä ja maksavat n. 19% hulevesimaksuista.

Toinenkin tyrmäysisku talollisille tulee kiinteistöveron nousun myötä. Valtioneuvoston määräämien maksurajojen muutos muuttaa kaupungin perimää maksua rajojen puitteissa. Kaikillahan on tiedossa, että talollisillahan rahaa riittää kunhan terveys kestää maksella.

Tässä nämä tärkeimmät.

Hyvää syksyä ja intiaanikesän jatkoksi edelleen kuivaa keliä.

Pj. Simo Ylisiurunen

**Tampereen
Omakotiviesti
Kesäkuu 3/2018**

**Tampereen
Omakotiyhdistysten
Keskusjärjestö ry
Hatanpääkatu 15 B
33900 Tampere
www.tampereenomakoti.fi**

Puheenjohtaja
Simo Ylisiurunen
Puh. 040 529 7920
simo.ylisiurunen@
elisanet.fi

Varapuheenjohtaja
Juhani Skogberg
Puh. 0500 887 950
juhani.skogberg@tpnet.fi

Sihteeri
Tuula Lahtinen
Puh. 050 521 4899
tuulalahtinen@
hotmail.com

Taloudenhoitaja
Carita Sinkkonen
040 586 5610
taloudenhoitaja.trekj@
gmail.com

**Omakotiviesti
Vastaava toimittaja**
Raisa-Tiina Lahtinen
Puh. 050 530 8913
tre.omakotiviesti@
gmail.com

Ilmoitusmyynti:
Puh. 045 133 1981
ilposiimes@gmail.com

Toimitusneuvosto:
Hallitus ja lehden toimitus

Painos 7200 kpl
56vsk.
Lehti ilmestyy 4 kertaa
vuodessa

ISSN 1799-4039

Jaarli Oy 2018
paino@jaarli.fi

KOKOUSKUTSU

KESKUSJÄRJESTÖN HALLITUS KUTSUU
PAIKALLISJÄSENYHDISTYSTEN MANDAATIN MUKAISET JÄSENET
EDUSTAJISTON SYYSKOKOUKSEEN
TORSTAINA 29.11. 2018 ALKAEN KLO 18.00
TAMPEREEN SEUDUN OSUUSPANKIN
(TSOP) TOIMIPAIKKARAVINTOLAAN
PELLAVATEHTAANKATU 21 C, 5. KERROS

KLO 17.30 VALTAKIRJOJEN TARKASTUKSET JA KAHVITTELU

KLO 18 TSOP:N EDUSTAJAN PUHEENVUORO

VARSINAINEN SYYSKOKOUS N. KLO 18.15

KOKOUSKAHVITARJOILU TSOP (OP) TARJOAMANA

TAMPEREEN OMAKOTIYHDISTYSTEN KESKUSJÄRJESTÖN HALLITUS

TERVETULOA!!

Joulutunnelmaa Euroopassa - Matkapaikien matkassa!

*Lähde Matkapaikien mukana nauttimaan värikkästä
joulunalustunnelmasta Eurooppaan tai vietä rentouttava
joulu valmiissa pöydässä laivalla, Baltiassa, Euroopassa tai
kylpylässä!*

Lue lisää ja varaa oma matkasi [A glass of mulled wine \(glühwein\) with a slice of orange and cinnamon sticks, representing a festive drink.](http://matkapaikat.fi/joulu!</i></p></div><div data-bbox=)

Varaukset: matkapaikat.fi • Myyntipalvelu: 010 2323 200 • ma-pe klo 8-17 ja su 10-13

MATKAPOJAT

**Palveluva paikallinen TAMPERE, Tuomiokirkonkatu 19,
ma-pe 10-17 • tampere@matkapaikat.fi**

Puhellut 8,35 snt/puh + 3,2 snt/min, matkapuh.19,2 snt/min. Palvelumaksu 0€/netistä, muutoin 12€/varaus.

Kunniapuheenjohtajan tervehdys

Olen asunut omakotitalossa eri puolella Tamperetta ja Ylöjärveä 60 vuotta.

Saman verran kuin Keskusjärjestöllä on ikää.

Sen myötä kokemusta on kertynyt erilaisista kaupunginosista.

Matkan varrella on ollut odotuksia ja pettymyksiä.

Meille lupailtiin todella halpaa ydinsähköä puulämmityksen tilalle 1960-luvulla. Sitä todella halpaa ei koskaan tullut. Sähkökiukaat tulivat markkinoille 1970-luvulla ja alkuunsa meni mukavasti. Melko pian oli kuitenkin sähköverkkoa vahvistettava ja se tiesi jatkuvaa sähkön hinnan nousua. Seuraavaksi asetimme toiveita kaukolämpöverkkoon, mutta sekään ei täyttänyt toiveita omakotitalojen osalta. Öljyn ja sähkön voimakkaat hinnanvaihtelut rankaisivat omakotiväkeä, kun ei ollut mahdollista vaihtaa halvempaan energiaan. Katujen kunnossa- ja puhtaanapito rasittivat omakotitalojen omistajia autoliikenteen lisääntyessä. Vanhukset joutuivat hoitamaan jalkakäytäviä ja porttikäytäviä väheillä voimillaan.

Omakotiyhdistykset ja Keskusjärjestö kävivät ahkerasti kaupungin isien juttusilla tilanteen korjaamiseksi. Tulokset jäivät vähäisiksi, koska jo silloin kaupungilla oli rahapula. Sen jälkeen yritimme saada omakotiväen edustajia kaupungin valtuustoon ajamaan asioitamme. Onnistuimmekin saamaan neljä valtuutettua eri puolueista kaupungin valtuustoon. Itse tulin valituksi 1974 Keskusjärjestön puheenjohtajaksi. Samoin minut valittiin kaupungin katulautakuntaan ja 1976 kunnallisteknisen lautakunnan puheenjohtajaksi. Siitä alkaen minulla ja omakotiväellä oli pieni mahdollisuus vaikuttaa asioihin. Tosin se kaupungin ikuinen rahapula oli aina vaan keskuudessamme. Valintoja seuranneiden 10 vuoden aikana kehitettiin monia omakotiväkeä koskeneita asioita.

Kaupungin asfaltiasemaa kehitettiin niin, että se oli valmiina heti, kun ensimmäiset reiät asfalt-

tiin ilmestyivät. Samalla kunnallistekninen viirasto teki töitä päällysteen laadun kehittämiseksi. Talvisin paransimme aurausta ja kokeilimme risteyksien ja porttikäytävien aukaisua tiehöyliä lisälaitteilla ja traktoreilla. Parhaimmillaan oli töissä 15 tiehöylää ja lähes sata kuorma-autoa ja traktoria. Verrattuna tähän päivään se oli todella hyvää aikaa. Silloin Keskusjärjestö pääsi vaikuttamaan moneen asiaan, kuten esimerkiksi katujen kunnossapito- tai katumaksulakiin. Vaikutimme myös jätehuoltolakiin ja jätehuollon kehittämiseen ja mielestäni siitä tulikin sitten Suomen paras. Olemme vaikuttaneet myös jätevesi- ja vesiasioihin ja lisäksi Keskusjärjestöä ovat työllistäneet koulu-, asemakaava- ja tonttiasiat.

Haluan nyt kiittää monia naisia ja miehiä, jotka ovat kanssani tehneet työtä omakotiasukkaiden hyväksi.

Esa Rannikko
kiinteistöneuvos

PS.

Rakensin eläkevuosina omakotitalon Ylöjärven Lempiäniemeen. Se lienee omakotimiehen unelma; puut kaadettiin itse omalta tontilta, ja ne itse pellon reunassa sahattiin lankuiksi ja laudoiksi. Talossa on puukeskuslämmitys, varaava sähkölämmitys ja maalämpö. Jos vuosia vielä riittää, niin aurinkolämpöäkin voisi vielä kokeilla.

SUOSIKAA ILMOITTAJIAMME

Teboil	1
Sepelisampo.....	2
Matkapojat.....	4
Avuksileo	9
K-Supermarket Westeri	9
Vesivek Oy.....	13
Tampereen Hautauspalvelu Oy	13
Pieni soramonttu	17
Kantam Oy.....	19
Öljypoltinhuolto K.Haverinen.....	19
Traktorivaraosa ja Tarvike	19
Ekokumppanite.....	22
Ylöjärven Pienkone	22
Autovuokraamo RentCenter.....	23
Ölly- ja kaasulämitys S.Honkiniemi	26
Piha Puutarhaksi	29
Jofix Oy.....	33
Lounaskahvila-Konditoria Mainio	34
kirjapaino Jaarli Oy/PainoWirhe.....	34
Siivoussissit	34
Poltintekniikka Ala-Korpula Oy	36
Pirkanmaan Jätehuolto	38
Öljykolmio Oy.....	38
Keskusjärjestön myyntituotteet.....	40

SISÄLLYSLUETTELO 2/2018

Puheenjohtajan palsta, Simo Ylisiurunen	3
Syyskokouskutsu	4
Kunniapuheenjohtajan tervehdys	5
Historiaa 1980 ja 90- luvuilta.....	7
Muistoja omakotiyhdistyksen toiminnasta - Petsamosta	8
Kaupunginvaltuutetun palsta, Aila Dünder-Järvinen.....	11
Lakimiehen palsta, Timo Lahitnen.....	14
Rakennustekniikan palsta, Börje Hagner	16
Rakennusmestari Taisto Lopenen	18
Traktorivaraosa ja tarvike.....	20
Rakentajarane	23
Viherkuisakaajan kynästä	24
Jättipalsamin hävitys - taistelu jatkuu.....	27
Kumpulan elojuhlat	28
Ryydynpohjan kesäkisat	30
Koivistonkylän 70-vuotisjuhlat.....	31
Penan tarinanurkka	32
Jouluristeily omakotiväelle	35
Raisa-Tiinan peräkamari.....	37
Minne matka?.....	39

60 vuoden ponnisteluja Keskusjärjestössä

1980- luvulla

Ympäristöasiat, kadut ja kaavoitus työllistivät Keskusjärjestöä.

Keskusjärjestö seurasi 1980-luvulla kaavoitussuunnitelmia mahdollisimman valppaasti, kommentoi ja vaati korjauksia. Se ja omakotiyhdistykset asettivat luonnonarvot keskipisteeksi arvioidessaan etenkin Kaukajärven ja Iidesjärven rantaseutujen kaavoitussuunnitelmia.

Keskusjärjestö kehotti yhdistyksiä seuraamaan kaavoitusasioita valppaasti, jotta niihin ehdittäisiin vaikuttaa tarvittaessa. Esimerkkinä keskusjärjestön ja kaavoitusviranomaisten yhteistyöstä oli nauvottelu 1985, jolloin omakotiväki toivoi erityisesti, ettei omakotialueille kaavoitettaisi kerrostalo- ja rivitalotontteja.

Pientaloalueiden täydennysrakentaminen puhutti. Vanhojen alueiden uusia suurempiin tontteihin kohdistui rakentamispainetta. 1990-luvulle tultaessa täydennysrakentamisen kehittämistä koskevan tutkimuksen tuloksena syntyivät rakentamisohjeet omakotiasukkailla. Ne julkaistiin mm. Omakotiviestissä. Tavoitteena oli yhtenäinen alueellinen kokonaisuus ja katukuva vähintään yhden korttelin alueella. Ohjeissa muistutettiin, että lisäosan rakentaminen taloon on vasta viimeinen keino. Luontevinta on laajentaa sisätiloja muuttamalla vintin ja kellarin tiloja asuinkäyttöön.

Laki katujen kunnossa- ja puhtaanapidosta sekä katumaksulaki työllistivät keskusjärjestöä. Lait koettiin monimutkaisiksi. Keskusjärjestön edustajat tukeaan kansanedustaja Jermu Laine kävivät Helsingissä esittelemässä toiveitaan katulainsäädäntöryhmälle, ministerille ja eduskunnalle. 1988 Keskusjärjestö esitti että katumaksut poistettaisiin kokonaan. Vuosikymmenen lopussa saatiin todeta, että katumaksuista tulee aikaa myöten uusi verotusmuoto, kiinteistövero.

Keskusjärjestö ajoi myös kevyen liikenteen verkoston rakentamista.

Jätehuoltolaki, jonka perusteella Tampereen kaupungin huolehti jätehuollosta astui voimaan 1.7.1982. Lailla oli suuri merkitys niin ympäristölle kuin asumiskustannuksille. Jo vuoden kuluttua

Keskusjärjestön puheenjohtaja Esa Rannikko arvioi, että omakotitalojen jätehuoltokustannukset olivat laskeneet 30 prosenttia. Omakoti viesti neuvoi jätteiden kompostoinnissa ja kierrättämisessä.

Energia-asioista keskusteltiin. Öljy vai sähkö? Maalämpö, maakaasu? Keskusjärjestö koetti edistää tasavertaisuutta eri lämmitysten välillä. Sähkölaitokselle osoitettiin toiveita, että se jakaisi tietoa eri lämmitysmuotojen kustannuksista.

Postin jakelu puhutti jälleen. Eduskunta päätti, että ennen 1.7.1978 rakennettuihin omakotitaloihin posti kannettiin pääosin luukkuihin, sen jälkeen valmistuneisiin laatikoihin.

1990 –luvulla

Lamavuosina kaupungin säästötoimet näkyivät myös omakotialueilla, puistojen kunnossapidosta ja katujen kevätlakaisusta jouduttiin tinkimään.

Kiinteistöverolaki tuli voimaan 1.8.1992 omakotiväen ankarasta vastustuksesta huolimatta. Keskusjärjestö vetosi useita kertoja kaupunkiin, jotta kiinteistövero ei aiheuttaisi kohtuuttomia kustannuksia asukkailla.

Tonttivuokrien hintojen korotuksia pyrittiin myös hillitsemään ja siinä onnistuttiinkin puoli-toista vuotta kestäneiden neuvottelujen päätteeksi. Päättäjät ymmärsivät, että kohtuuttomat hinnat ja vuokrat ajavat veronmaksajat muuttamaan naapurikuntaan.

Sähkökilpailuttaminen tuli mahdolliseksi, kun sähkömarkkinat vapautuivat 1998. Tampereen sähkölaitos teki säästötarjouksen keskusjärjestön jäsenistölle.

Postinjakelu ja postikonttoreiden lakkauttaminen saivat omakotiväen taas liikkeelle. Postia jaettiin tästä alkaen omakotialueilla vain laatikkoihin, joiden toivottiin muodostavan ryppäitä.

Palvelujen säilyttämiseksi alettiin mm. suosittaa tonttien jakamista ja tällä keinolla asukasmäärän säilymistä samana. Tällä pyrittiin myös löytämään helpotusta tonttipulaan.

Omakotiyhdistysten perustaminen jatkuvasti lisääntyvillä omakotialueilla koettiin tärkeäksi.

Mukavia muistoja Petsamon Okyn:n toiminnasta

Omakotiviestissä 2/2018 pyydettiin toimittamaan valokuvia omakotiyhdistysten toiminnasta kuvagalleriaan. Tässä tulisi muutama Petsamon omakotiyhdistykseltä.

Kuvat Alpo Värri

Kuvat ovat omakotiyhdistyksen järjestämästä ohjelmallisesta kirpputoritapahtumakyläjuhlasta loppukeväältä 2009.

Näitä järjestettiin aika monena keväänä peräkkäin, mutta sitten tuli samalle viikonlopulle pihakirppistapahtumia. Niiden kanssa ei ole nähty järkeväksi kilpailla samana viikonloppuna.

Tässä on alkamassa Petsamon OKY:n syyskokous silloisen puheenjohtajan Sointu Perähuhdan johdolla lokakuussa 2014. Nykyinen puheenjohtaja on Tuomo Pollari.

Petsamon OKY:n järjestämä lyhtykulkue joulukuulta 2014. OKY on sen tyypillisesti järjestänyt joulukuun puolivälin paikkeilla sunnuntaina alkuillasta.

Pitkääikaista yhdistyksemme puheenjohtajaa Ulla Multasta muistetaan samassa kokouksessa. Lahjaa ojentaa varapuheenjohtaja Aimo Kangaslampi ja taustalla on puheenjohtaja Sointu Perähuhta.

Tässä muistetaan toista Petsamon OKY:n pitkäaikaista puheenjohtajaa Olli Jaakkolaa. Keskellä hymyilee Sointu Perähuhta.

Olli oli puheenjohtajana sinä vaikeana aikana, kun Petsamon omakotialue halkaistiin uudella Kekkosen tiellä ja mm. Petsamon iso urheilukenttä päätettiin pienemmäksi puhumattakaan useiden talojen purkamisesta tien tieltä pois.

Ystävällisin terveisin

Alpo Värri

TEEN TYÖT JOSTA ET ITSE SELVIÄ

- Pihapuiden kaadot
- Risujen / puiden pois kuljetukset
- Kantojen poisto tonttia rikkomatta
- Pensas- / kuusialtojen leikkaukset
- Pihan- / maanmuokkaukset
- Rännien puhdistus ja ulkopuolelta pesu
- Omakotitalojen / kesämökkien ulkomaalaukset
- Ym. koti- / mökkityöt

Kysy lisää!

Tmi Avuksileo
Puh. 040-961 5932

Muista kotitalousvähennys.
Vastuuvakuutus on!

K Supermarket

WESTERI

*Kauppa
lähellä Sinua*

Tesomankatu 4
Puh. 010 538 1200

Lämpölaitehuolto Honkiniemi

- Öljypoltin asennus ja -huolto
- Kattilahuonesaneeraukset
- Säiliöasennukset
- Lämmönsäätöautomatiikat
- Aurinkolämmityslaitteiden asennukset
- Tarvikemyynti

P. 040 3544 885

honkiniemi@hotmail.com

www.honkiniemi.com

KAUPUNGINVALTUUTETUN

palsta

Olemme saaneet nauttia harvinaisen lämpimästä kesästä ja alkusyksystä. Kauniit kesäpäivät antavat meille voimaa ja tarmoa talven pakkasiin.

Kiitos kaikille, jotka olette antaneet palautetta; olen saanut sitä paljon viime lehden jälkeen.

Omakotiasujia on palautteen perusteella askarruttanut mm. kaupungin taloustilanne, terveyskeskuspalvelut ja yhdistysten toimintaedellytykset. Kerron taas teille, hyvät Tampereen omakotiasujat, Tampereen kaupungin ajankohtaisista asioista.

Tampereen kaupungin taloustilanne

Tampereen kaupunginhallitus seuraa säännöllisesti kaupungin talouden kehittymistä, miltei viikoittain kokouksissaan. Valitettavasti heti keväällä talouden tasapainottamisohjelman hyväksymisen jälkeen, josta kerroin viime lehdessä, kävi ilmi, että kaupungin talous on huonommalla tolalla kuin arveltiin. Heti elokuun alussa meille kerrottiin, että toukokuun tilanteen perusteella laadittu koko vuoden tulosenuste on edelleen erittäin heikko ja tulos päättyy 55,6 milj. euron alijäämään. Ennuste on siis 37,2 milj. euroa valtuuston hyväksymän muutetun talousarvion mukaista tulosta (-18,4 milj. euroa) heikompi. Talouden tasapainottamisohjelmasta arvioidaan saatavan vuodelle 2018 noin 5,4 milj. euron vaikutukset. Suurimmat menojen ylitykset ovat hyvinvoinnin palvelualueella, jonka tilinpäätösennuste on 58,5 milj. euroa vuosisuunnitelmaa huonompi. Sosiaali- ja terveyslautakunnan toimintakate on ylittymässä 53,1 milj.

eurolla ja sivistys- ja kulttuurilautakunnan 5,5 milj. eurolla. Toukokuun tilinpäätösennusteen perusteella näyttää siltä, että uutta pitkäaikaista lainarahoitusta tullaan todennäköisesti tarvitsemaan talousarvion mukaista määrää enemmän.

Tampereen kaupunginhallitus käsitteli kokouksessaan 13.8 vuoden 2019 talousarviokehystä. Asia jäi kokouksessa pöydälle. Käsitteä edelsi ja seurasi tiiviit neuvottelut eri valtuustoryhmien kesken ryhmänjohtajien johdolla. Osa valtuutetuista haluaisi nostaa heti kunnallisveroa ensi vuonna. Osa haluaisi tehdä sopeuttamistoimia ja siirtää veronkorotusta myöhemmäksi; on myös todettu, että kunnallisveron nosto ensi vuodelle ei vastaa pormestariohjelman linjausta. Eri toimialueiden virkamiehiltä pyydettiin sopeuttamislistoja, jotka aiheuttivat suuren julkisen keskustelun, koska ne sisälsivät mm. subjektiivisen päivähoito-oikeuden rajaamista, ryhmäkokojen suurentamista ja omaishoi-

don tuen leikkauksia. En olisi itsekään näihin suostunut. Talousarviokehukseen sisältyy myös esitys yleisen kiinteistöveroprosentin ja vakituisten asuntojen kiinteistöveroprosentin korottamisesta 0,1 prosenttiyksiköllä. Tampereen verotulojen arvioidaan kasvavan 48 milj. euroa (5,2 prosenttia) vuoden 2018 toteumaennusteesta. Verotulojen kokonaismääräksi arvioidaan ensi vuonna 975 milj. euroa. Tämä on toki positiivinen uutinen. Sen sijaan valtionosuudet ovat vähenemässä edelleen valtionosuusleikkausten seurauksena ja vuonna 2019 valtionosuuksia on kertymässä 5,8 milj. euroa (-2,0 prosenttia) kuluva vuotta vähemmän. Valtionosuuksien kokonaismääräksi arvioidaan ensi vuonna 284 milj. euroa. Talousohjelmassa linjattujen ja valtuuston päättämien 43 milj. euron tehostamistoimenpiteiden lisäksi ensi vuoden talousarviokehukseen on sisällytetty 20 milj. euron edestä uusia tehostamistoimenpiteitä. Lainamäärä kasvaa 90 milj. eurolla ja asukaskohtainen lainamäärä nousee noin 3.370 euroon. Osaksi talousarvion jatkovalmistelua hyväksyttiin Viiden tähden keskustan, Hiedanrannan, Raitiotien, Smart Tampereen, elinvoima- ja kasvupalveluiden allianssimallin sekä Vetovoimaisen elämyskaupungin kehitysohjelmat.

Kaupunginhallitus käsitteli uudelleen 20.8 ensi vuoden talousarviokehystä.

Kaupunginhallitukselle jätettyyn esitykseen tehtiin seuraavat korjaukset ja kaupunginhallitus päätti poistaa seuraavat asiat säästölistalta:

- omaishoidon tuki ja kriteerit 1,1 m€
- varhaiskasvatuksen ryhmäkoko 0,8 m€
- perusopetuksen ryhmäkoko 0,5 m€
- subjektiivinen päivähoito-oikeus 0,8 m€
- yhdyskuntalautakunnan pienet palvelut 0,2 m€
- katujen kunnossapito 0,2 m€
- asemakaava 0,5 -> 0,25 m€
- järjestöjen toiminta-avustus 0,35 -> 0,2 m€
- joukkoliikenne 0,2 m€
- matkailu 0,2 m€
- Museo Milavidan ja Haiharan osalta selvitetään ensin käyttötapa ja mietitään säästö.

Uutena avauksena:

- Etsitään säästöjä henkilöstön työskentelytapa- ja uudistamalla ja digitalisaation täysmääräisellä hyödyntämisellä. Toimenpiteillä tavoitellaan 10 miljoonan käyttömenosäästöjä vuoteen 2020 mennessä.
- Muumimuseon markkinointiin satsataan

Tulonmuodostus:

- Kiinteistövero nostetaan 10-12 miljoonalla, tarkemmin kohteet määritellään budjetti-esityksessä
- Tuloveroprosentti pysyy ensi vuonna 19,75 % ja tuloveroprosenttiin palataan syksyllä 2019.
- Tilapäiset myyntivoitot

Pormestarin talousarvioehdotus tulee julki 22.10.2018 ja kaupunginvaltuusto päättää vuoden 2019 talousarviosta 19.11.2018 koko päivän kestävässä kokouksessa.

Hyvää syksyä teille kaikille !

Otan mielelläni palautetta vastaan, esim. mistä haluaisitte lisätietoja. Sähköpostini on aila.dundar@kotikone.fi.

Ottakaa rohkeasti yhteyttä.

Aila DüNDAR-Järvinen

Katossa reikä, eikä!

Sateet tulee varmasti.
Suojaako katto?
Vielä ehdit varmistaa
katon kunnon.

Puh. 03 3390 0401

vesivek.fi

VESIVEK

Meidän katon alla on hyvä olla.

Sinulle, joka olet menettänyt läheisesi,
- palveleva perheyrietyksemme

Juhani Mäkipää

Teitä palvelevat myös:
Pekka Jokiranta
Jukka Mäenanttila
Mika Leinonen

Leena Mäkipää-
Koivumäki

Lähes vuosisata hautausalan kokemusta Tampereella.

PÄIVYSTYS YMPÄRI VUOROKAUDEN: 050 362 9690

Kalevan puistotie 17, (03) 255 4102 • Kauppakatu 12, (03) 253 1720

• Aleksanterinkatu 15 (Htsto Vuori), (03) 212 2137

www.tampereenhautauspalvelu.fi

Asianajaja, oik.lis. Tarmo Lahtinen vastaa Omakoti-Viestin lukijoiden kysymyksiin, jotka koskevat mm. kiinteistöjuridiikan ajankohtaisia asioita. Kiinnostavat aiheet tai selvitettävät tapahtumat tulisi esittää Lahtiselle hyvissä ajoin ennen seuraavan lehden ilmestymistä. Luonnollisesti juristimme antaa alan neuvoja maksutta yhdistyksen jäsenille ja tarvittaessa hoitaa niitä pidemmällekin kohtuuhintaan.

Yhteystiedot: puh. 2128909, 040 5477874
asianajolahtinen@elisanet.fi

Puolison oikeus vallita pesän asunto-omaisuutta

Puolison asemaa avioliitossa vahvistettiin Suomessa voimakkaasti 1980-luvulta alkaen. Perintökaareen tuli mm. säännökset eloonjääneen puolison oikeudesta pitää jakamattomana hallinnassaan puolisoiden yhteisesti käyttämä asunto ja sen asuntoirto- ja huolto-osasto. Samoin lakiin tuli säännös avioliitossa rintaperillisittä kuolleen jälkeen jäävän lesken oikeudesta periä ensiksi kuollut puoliso. Avioliittolakiin tuli säännös ns. tasinkoprivilegiä, eli puolisoista ”rikkaamman” lesken oikeudesta olla antamatta ensin kuolleen rintaperillisille osituksessa omaisuuttaan.

Edellä mainitut puolison suojasäännökset, joita on käsitelty myös aikaisemmissa Omakotiviesteissä, koski siis tilanteita, joissa toinen puoliso oli kuollut ja leski oli suojan tarpeessa.

Puolison asemaa avioliiton vielä ollessa voimassa ovat vahvistaneet myös ns. puolison omaisuuden vallintaa koskevat pykälät. Lakitermit vallinta, hallinta ja omistusoikeus ovat mel-

ko vaikeasti selvitettäviä. Alan ammattilaisetkin käyttävät niitä epätarkasti. Termeille ei olekaan mitään yleisesti hyväksyttyä täysin tarkkaa sisältöä.

Omaisuuksien vallinnalla tarkoitetaan oikeustoimia (esim. kaupan teko, lahjaksi antoa), joilla pyritään määräämään esineen omistusoikeudesta. Omaisuuden omistajalla on lähtökohdaisesti rajoittamaton vallintaoikeus omaisuuteen, jota hän omistaa.

Avioliittolain ehkä tärkein puolison vallintaoikeutta rajoittava säännös on 38 §:ssä. Sen mukaan puoliso ei saa ilman toisen puolison suostumusta luovuttaa kiinteää omaisuutta, joka on tarkoitettu käytettäväksi puolisojen yhteisenä kotina. Säännöksen tarkoitus on tietysti antaa turvaa koko perheelle ja erityisesti turvata asuminen jatkuvuutta. Puoliso, vaikka omistaisikin yksin perheen käyttämän asunnon, ei voi siis sitä yksin myydä puolisoltaan lupaa kysymättä.

Myyntirajoitus koskee myös vuokramaalle rakennettuja asuintaloja.

Jos luovutettava omaisuus on tarkoitettu käytettäväksi pääasiallisesti muuhun tarkoitukseen, puolison lupaa ei tarvita. Tällainen kiinteistö voi olla esim. metsätila tai lomamökki. Myyntilupa pitää saada myös vielä rakentamattomalle maa-alueelle, kunhan sen käyttötarkoitus on tulla rakennetuksi perheen asunnoksi.

Puolisoiden välinen avioehtosopimus, jolla yhteiseen asumiseen käytetty talo on määrätty avio-oikeuden ulkopuolella olevaksi, ei myöskään anna omistajapuolisolle mahdollisuutta myydä yksin omistamaansa asuntoa puolisolta lupaa kysymättä.

Samankaltainen myyntiä rajoittava säännös on avioliittolain 39 §:ssä. Se koskee osakehuoneistoa, jota käytetään pääasiallisesti puolisoitten yhteisenä asuntona (as.oy, kiint.oy, asumisoikeusasunnot). Tätäkään asuntoa yksin omistama puoliso ei saa myydä ilman toisen puolison suostumusta.

Sanomattakin on selvää, että em. kiinteistön tai huoneiston myyntiin aina tarvitaan molempien puolisoitten lupa, kun he yhdessä omistavat asunnon. Silloin he esiintyvät kumpikin suoraan asunnon myyjinä.

Joskus saattaa olla vaikeuksia sen selvittämisessä, onko kyse asunnon luovuttamisesta, johon tarvittaisiin puolison suostumus. Ongelman eteen joutuvat varsinkin maanmittaustoimisto, joka antaa kiinteistön ostajalle lainhuutoa, ja isännöitsijä, joka kirjaa asunnon uutta haltijaa taloyhtiön osakasrekisteriin.

Jos kauppa on tapahtumassa ilman tarvittavaa suostumusta, avioliittolaissa on säännöksiä, joilla puoliso, joka ei ole suostumustaan luovuttamiseen antanut, voi saada julistetuksi luovutuksen pätemättömäksi. Puolison, jota näin on loukattu, on vietävä asia käräjäoikeuden päätettäväksi ja vaadittava, että luovutus julistetaan pätemättömäksi. Puolison on tehtävä tätä tarkoittava haastehakemus käräjille 3 kuukaudessa siitä, kun on saanut tietää tapahtuneesta luovutuksesta. Asian käsittelyyn ja lopputulokseen vaikuttaa paljon se, miten luovutuksensaaja on ollut selvillä, tai olisi pitänyt olla selvillä, tapahtuneesta luovutusvirheestä.

Edellä selvitetty puolison vallintaa rajoittavat säännökset eivät koske asunto-omaisuuden pantiksi antamista eli kiinnittämistä. Hyvin yleistähän on, että kiinteistöä tai asunto-osakkeen osakekirjaa käytetään panttina luoton takaisin maksamisen vakuutena. Kiinteistöön kiinnitetään ns. panttikirjoja, jotka sitten annetaan esim. pankille vakuudeksi luoton takaisin maksamisesta. Asunto-osakkeita käytetään vastaavasti antamalla alkuperäinen osakekirja lainanantajalle velan takaisin maksun vakuudeksi.

Alkuaan edellä selvitetty asuinhuoneiston luovutuksen rajoitukset koskivat samalla tavalla myös asunnon panttaamista. Ilmeisesti käytännössä järjestelmä oli kuitenkin liian hankala sovellettavaksi. Ja tottahan tietysti on, että perheen asunnon panttina käyttäminen ei pelkästään lopeta perheen asunnon käyttömahdollisuutta. Panttaaminen ei vaikuta asumiseen millään tavalla. Jos puoliso kuitenkin kevytmielisesti pantaa asuntoa, eikä kykenekään huolehtimaan siitä, että velka tulee maksetuksi, voi asunto näin tulla myytäväksi asuntopantin pakkohuutokautta.

Tampere 22.8.2018.

Tarmo Lahtinen
Asianajaja, Tampere

Matkapojat tuli vastaan – reklamointi kannatti

Keskusjärjestön viimekeväisestä matkasta Berliiniin tuli kuuma ja hikinen johtuen bussin rikkoontuneesta ilmastoinnista.

Reklamoimme asiasta matkan vastuullista järjestäjää Matkapoikia. Myös keskusjärjestön lakimies Tarmo Lahtinen oli yhteydessä matkanjärjestäjään.

Matkapojat hyvitti meille n. 10% matkan hinnasta, jonka keskusjärjestö palautti osallistujille.

Hyvä juttu!

Kohti uusia reissuja!

TALOTEKNIIKAN *palsta*

Huh mikä kesä!

Viime kesä herätti ajattelemaan onko ilmasto todella lämmennyt, joskin edellinen kesä oli sitten ihan toisenlainen. Yötkin olivat usein aika lämpimät.

Kuuntelin keväällä prof. Vinhan esityksen puurakennusten homehtumisvaaroista.

Viimeisimmistä kymmenestä vuodesta seitsemänä on ollut sellaiset sääolosuhteet, että katoksen alla olevan raakalautatapulin puutavara olisi homehtunut. Edellisen kymmenen vuoden jakson aikana tällaisia vuosia oli vain kolme. Vuoden ovat lämmenneet ja kostuneet. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että puurakennusten tuulensuojalevyjen homehtuminen on hyvin todennäköistä. Tuulensuojalevyjen olisi hyvä olla hometta hylkiviä. Jos on aikeissa lisäeristää seiniä, olisi se

Kymmenvuotias ilmalämpöpumppu käynnistettiin ensimmäistä kertaa jäähdytyskäyttöön ja hyvin toimi. Huomaa päällä 30 asteen kulmassa oleva pelti, joka estää sadeveden roiskumisen seinään.

tehtävä ulkopuolelle siten, että rakennuksen runko jäisi lämpimämmälle puolelle. Kun ilman lämpötila seinän sisässä laskee ulospäin mennessä, nousee suhteellinen kosteus ja homehtumisvaara kasvaa.

Kesän helteet nostivat ilmalämpöpumppujen jäähdytyskäyttömahdollisuuden ihan uuteen arvoonsa. Itsekin laitoin ensimmäistä kertaa kymmenen vuoteen pahimpina päivinä laitteen jäähdytyskäytölle ja kylläpä auttoi. Lämpöpumppuja pitäisi oikeastaan olla kaksi: toinen yläkerroksessa ja toinen ykköskerroksessa. Talvella ykköskerroksen lämpöpumppu kyllä lämmittää

yläkertaa, jos porraskäytävä on auki kumpaankin kerrokseen. Sen sijaan jäähdytetty ilma ei ykköskerroksesta nouse toiseen kerrokseen. Huom: Lämpöpumpulla on jäähdytyskäytössä kylmäkerroin eli esim. puolen kilowatin sähköteholla saa huoneeseen jopa yli kolme kilowattia jäähdystehoja. Tämä ei paljon maksa.

Kellarillisen rintamiestalon eräs hyvä puoli tuli kesällä esiin: kellarikerroksesta lämpötila oli helteistä huolimatta 22 astetta ja siellä tulikin muutama yö nukuttua. Tuttavani sen sijaan asuu vahassa tiilirakenteisessa kerrostalossa ja ikkunoita heillä on vain länteen. Siellä oli tosi tukalaa, sillä kun rakennuksen ulkovaippa lämpeni läpeensä, ei yökään tuonut viileyttä. Ikkunastakin virtasi sisälle seinäpinnan lämmitämää ilmaa. Omakotitalossa tilanne

ei sentään ollut näin surkea. Ikkunoita voi avata pohjoisen puolelta.

Kesällä mainostettiin veden haihdutukseen perustuvia verraten halpoja jäähdyttimiä. Muutaman asteen ne jäähdyttävät, mutta suhteellinen kosteus nousee. Jos rakennuksesta puuttuu koneellinen ilmanvaihto, voi kosteus nousta aika korkealle. Painovoimainen ilmanvaihto kun perustuu ulko- ja sisäilman väliseen lämpötilaeroon. Jos ero on kovin pieni, ei ilma paljoakaan liiku eikä vaihdu. Ilmanvaihdon lisääminenkin ei helletunteina auta; sisälle virtaa sitä helleilmaa.

Börje Hagner
LVI-DI

Nyt maa-aineksien hankkiminen on kotitalouksille helppoa - tule niin lastataan peräkärriysi!

Kari Lahden Pieni Soramonttu tekee juuri Sinulle helpoksi ja edulliseksi maa-ainesten hankkimisen. Laita peräkärri autosi perään ja aja Ylöjärven Pikitielle noutamaan tarvitsemasi tuotteet.

Meillä on ystävällinen palvelu ja monipuolinen tuotevalikoima. Laita nyt koti- ja mökkiympäristösi kerralla kuntoon.

PIENI
SORAMONTTU
Pikitie 3, 33470 Ylöjärvi

Avoinna

Ma-Pe 08.00-18.00
La 10.00-15.00

Puh. 0400-802 818

OHJEITA TALOPAKETIN OSTAJALLE

Työaikaiset muutokset ovat talopakettissa vaikeampia kuin perinteisellä tavalla rakennetussa talossa. Elementtien koot, ikkunoiden ja ovien paikat, liitokset yms. rajoittavat muutoksia.

Valitse kunnollinen ja osaava vastaava mestari jo ennen talopaketin tilaamista. Hyvä vastaava mestari on aktiivinen, käy usein työmaalla sekä hallitsee rakennustarvikkeet ja työtavat. Tällaiselle mestarille täytyy olla valmis maksamaan asianmukainen palkkio. Hieman korkeampi palkkio on pieni hinta hyvästä lopputuloksesta.

Valitse hyvämaineinen talotehdas, suuri tai pieni. Haastattele sellaisia ihmisiä joilla on kokemusta juuri siitä tehtaasta jolta aiot tilata talopakettisi. Hintoja on vaikea verrata koska tuotteet ja toimitukset ovat erillaiset. On hyvä muistaa, että valintatilanne on enemmän tunteisiin kuin järkeen vetoava. Jos antautuu liikaa esitteiden mielikuvien valtaan, toisarvoiset asiat saavat liian suuren merkityksen.

Kirjaa hankintasopimukseen tarkka toimitus- ja pystytysaika sekä tuntuva myöhästymissakko. Laske aika kuitenkin realistisesti, jotta ehdit tehdä perustukset ajoissa. Myös tilaaja joutuu maksamaan myöhästymissakon, jos aikataulu mättää omassa päässä.

Neuvottele sopimuksen maksuerätaulukko takapainoiseksi niin, että viimeinen erä maksetaan vasta, kun kaikki talon osat on toimitettu työmaalle. Mahdollisille ennakkomaksuille on vaadittava pankkitakaus tai muu vastaava vakuus.

Tilaa talopaketti pystytettynä, niin mahdolliset asennus- tai muut virheet ovat selvästi talotehtaan vastuulla. Lisäksi tulevan talon lopullinen hinta on helpompi arvioida. Muista, että kustannusarvio ylittyy lähes poikkeuksetta.

LVI- ja sähkösuunnitelmat kannattaa tilata talopaketin mukana, mikäli mahdollista. Tällöin vältetään päällekkäi-

syyskiä ja talon arkkitehtisuunnittelija voi luontevasti olla myös pääsuunnittelija.

Tarkista jo kuormaa purettaessa kaikki rakennustarvikkeet, jotka voi tarkistaa. Tällöin mahdolliset reklamaatiot voi tehdä heti autonkuljettajan todistuksella vahvistettuna. Käytännössä tämä on usein mahdotonta pakkauksista johtuen. Tarkista siksi, että sopimuksessa on kohta joka antaa oikeuden tehdä reklamaatio myös myöhemmin. Usein virheet paljastuvat vasta pystytyksen jälkeen.

Mahdollisista virheistä kannattaa puhua ja merkitä ne ylös. Talotehtaat

vaientavat usein asiakkaan tekemällä sopimuksen virheen hyvittämisestä ja tietyn summan maksamisesta – sillä edellytyksellä, että ostaja ei puhu asiasta enää mitään. Maankäyttö ja rakennuslaki edellyttää, että rakennuksesta on laadittava käyttö- ja huoltokirja. Siihen on merkittävä rakennusaikaiset virheet, korjatutkin. Muussa tapauksessa omistaja voi joutua jopa korvausvelvolliseksi talon seuraavalle ostajalle.

Varaudu ponnistukseen. Vanha kiihnalainen sananlasku sanoo, että "kun talo valmistuu, niin isäntä kuolee". Tämä ei tietenkään enää kirjaimellisesti pidä paikkaansa, mutta ainakin terveys, perhesuhteet ja päivätyöt kärsivät.

SÄHKÖREMONTTI Kantam Oy

- Sähköremontit, vanhat omakotitalot osataan
- Sähköasennukset
- LED-valaistukset
- Työt ammattitaidolla 35 vuoden kokemuksella

Jari Tunkkari
040 938 1400
www.kantam.fi

LED -valoilla turvalliseen ja energiataloudelliseen asumiseen.

Luotettava Kumppani

ÖLJYPOLTINHUOLTO KEIJO HAVERINEN

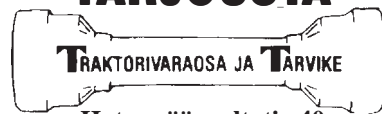
Yli 40 vuoden kokemuksella

0400 236 955

keijo.haverinen@nic.fi
Kiertotie 4, 33450 Siivikkala

KANNATTAISI MUUTEN KYSYÄ POLTTOÖLJY- TARJOUSTA

Hatanpäänvaltatie 40
33900 Tampere
Puh. 03-2122 747

Mitä jos ostaisin ruohonleikkurin ensi kesää odottamaan?

”Vuodesta 1981 olemme toimineet osoitteessa Hatanpään valtatie 40”, Traktorivaraosa ja -tarvike Oy:n yrittäjä Tapio Helminen kertoo johdatellessaan toimittajan myymälän läpi konttorin puolelle.

”Samana vuonna muutimme omakotitaloon Leinolaan”, yrittäjä Arja Helminen nousee suuren pöydän takaa ja toteaa myymälässä olevan tavaraa kuin aikanaan ”Spede Pasasen rautakaupassa”.

Matkalla olin ohittanut kaasugrillit, lumilingon, raivaussahat, aggregaatit, sähkövinssit, LED-valot ja -nauhat, ja paljon muuta.

Yrityksen toiminta entisessä Kiillon talossa alkoi traktorivaraosien ja -tarvikkeiden myynnillä, joka edelleen kattaa suuren osan myynnistä.

”Maailman muuttuessa ja mm. maatielojen vähentymisestä johtuen on valikoimamme lisääntynyt. Toimimme IKH:n jälleenmyyntipisteenä ja näin ollen pystyimme toimittamaan varaosia ja tarvikkeita useimpiin eri traktoreihin ja työkoneisiin,” Helminen toteaa. ”Kattava valikoima löytyy www.ikh.fi verkkosivustolta. Noudon voi valita myymälästä, jolloin hintaan ei tule toimituskuluja.”

Samassa osoitteessa toimii yrityksen aputoiminimi HATA Autosähkö, joka on erikoistunut sähköosiin ja tarvikkeisiin. *”Varastosta löytyy heti yli 500 laturia ja starttia, joiden maahantuojana toimii pääasiassa lempäläläinen, pohjoismaiden suurin autosähkötukkuliike Startax Oy.”*

Traktorivaraosa ja -tarvike on uskollisesti ilmoittanut Omakotiviestissä jo vuosikymmeniä myymästään Nesteen polttoöljystä. *”Tämän lisäksi valikoimiimme kuuluvat akut, myös pienkoneisiin sekä öljyt ajoneuvoihin.”*

Arja Helminen muistuttaa, että omakotiasujille löytyvät LED-valot, LED-nauhat, LED-saunavalot, LED-allasvalot ja tietysti LED-työvalot ja valonheittimet.

Pojat mukana perheyrityksessä

Leinolassa omakotitaloaan asuvat yrittäjät Tapio ja Arja Helminen ovat vähitellen siirtämässä yritystä poikiensa vastuulle. Nuorempi sukupolvi on ollut jo pitkään mukana, Juha yli 16- ja Samu 13 vuotta. Molemmat kouluttautuivat ensin toiselle alalle. Yrittäjäyys kuitenkin veti mukaan ja pojat aloittivat Traktorivaraosissa oppisopimuksella ja suorittivat ohessa kauppaopiston ja yritysmyyntikoulutuksen.

vas. Samu, Juha ja Tapio Helminen

Isä-Tapio, joka on jo eläkeiässä, on opinnut nauttimaan vapaa-ajasta työtunteja vähentämällä. ”Muiden pitäessä lomaa tulee vielä tehtyä pitkää päivää ja se kyllä tuntuu kropassa”, Tapio Helminen toteaa. Miehelle työ kuuluu kuitenkin vielä maittavan. ”Jos siinä aikoo olla mukana, ei laakereille voi jäädä pitkään lepäämään. Täytyy pysyä ajan hermolla.”

Eläkepäiviään vielä tovin odottava vaimonsa Arja Helminen kertoo monien kodin kunnostusasioiden siirtyneen ajatuksella: ”Sitten kun me ollaan eläkkeellä.” Kemijärveltä nuorena muuttanut Arja Helminen on kotiutunut paljasjalkaisen tamperelaisen vierelle. ”Teetimme työkiireiden vuoksi ison remontin ulkopuolisella, mutta kyllähän siellä kotonakin puuhaa riittäisi.” Lomaakin on sentään ehditty pitää. Helmiset matkustavat silloin pohjoiseen, Ylläkselle.

Yrittäjäpariskunta iloitsee siitä, että jälkikasvusta löytyy niin paljon yrittäjähenkeä. Nuorimmaisen toimesta on luotu kokonaan uusi yritys seitsemän vuotta sitten. Retail Stores Finland Oy – verkkokaupat ja kaikki niissä myytävät tuotteet voi hankkia myös myymälämme kautta. Verkkokaupan osoite: ostoskeskus.net yhdistää useita nettikauppoja. Osoitteesta löytää lukuisia eri tuotteiden verkkokauppoja,

joten sinne kannattaa mennä tutustumaan ja tilaamaan tarvitsemiaan tuotteita. Ostoskeskus.net kehittyi koko ajan ja pyrkii päivittämään laajaksi usean eri nettikaupan kokonaisuudeksi.

”Aika on ajanut kivijalkakaupat ajat sitten nettiin, mutta on hyvä olla myös fyysisesti saatavilla. Ainakin osa asiakkaista kokee sen turvalliseksi, ” Helmiset ovat pohtineet ja pitäneet pannun kuumana. ”Juhla Mokkaa on tarjolla, tulet sitten ostoksille tai poikkeat muuten vaan.”

Yrittäjät Arja ja Tapio Helminen

”Tiesitkö muuten, että kesällä tehdään lumilinkokauppaa ja vastaavasti myös talvella ostetaan kaasugrillejä ja jopa ruohonleikkureita?” Tapio Helminen kysyy ohjattaessaan toimittajan tavaroita pursuavan kaupan läpi pihalle.

Lupasin jutussa kertoa, että Helmiset toimittavat omakotiväen tervetulleeksi vanhan ajan myymälään!

Juttu: Raisa-Tiina Lahtinen

Kuvat: Arja Helminen, R-T Lahtinen

EKOKUMPPANIT KOULUTTAA!

EKOKUMPPANIT OY JÄRJESTÄÄ
MARRASKUUSSA KAKSI
KIINTEISTÖNOMISTAJILLE SUUNNATTUA
MAKSUTONTA ILTAKURSSIA, JOILLA
AMMATTILAISET KERTOVAT VINKKINSÄ
JA ALAN TUOREIMMAT TRENDIT!

KESKIVIIKKO 7.11. - AURINKOENERGIA

Helle helli aurinkosähkön pientuottajien kukkaroa menneenä
kesänä. Tule kuulemaan aurinkoenergiajärjestelmien hyödyistä,
hankkimisesta ja kustannuksista.

TIISTAI 20.11. - LÄMMITYSJÄRJESTELMÄT

Pidä lämmitysjärjestelmästäsi huolta ja säästä selvää rahaa!

Koulutukset järjestetään kello 17:00-19:30 Ympäristötietokeskus
Moreeniassa (Valssipadonraitti 3, 33100 Tampere). Sitovat
ilmoittautumiset sähköpostitse: antero.makinen@tamper.fi

rane.
Ympäristötietokeskus

KOULUTUKSET OVAT MAKSUTTOMIA

PUUTARHAKONEET SYYSHUOLTOON!

Puutarhakoneiden huollot jo
yli 10 vuoden kokemuksella
Pirkanmaalla hoitaa:

**Ylöjärven
Pienkone**

Mikkolantie 42, puh. 03-3482877
[Www.puutarhakone.com](http://www.puutarhakone.com)

Helle helli aurinkosähkön pien-tuottajia

Aurinkoinen kesä näkyy paneelien panostaneiden talonomistajien kukkarossa

Menneenä kesänä monet kiinteistönomistajat ovat joutuneet viilentämään kotiaan poikkeuksellisen paljon. Asuintilojen jäähdyttäminen esimerkiksi ilmalämpöpumpulla vaikuttaa ratkaisevasti asumismukavuuteen, mutta valitettavasti vaikutus näkyy yhtä selvästi myös sähkölaskussa. Paitsi jos kiinteistöstä löytyy nykyaikainen aurinkosähköjärjestelmä. – Tänä kesänä aurinkopaneelien omistajat ovat varmasti hieroneet tyytyväisenä käsiään yhteen, naurahtaa Ekokumppanit Oy:n energianeuvoja Antero Mäkinen.

Kiinteistökohtaiset aurinkosähköjärjestelmät ovat viime vuosina yleistyneet kiihtyvällä vauhdilla järjestelmien hintojen laskemisen ja asennuksen helpouden myötä. – Avaimet käteen -periaatteella asennettuna edullisimmat järjestelmät saa kiinteistöön jo noin 5 000 eurolla ja asennus hoituu kahdessa päivässä; ensimmäisenä asennetaan paneelit ja toisena ne kytketään toimintakuntoon, Mäkinen kertoo. – Ja kannattaa muistaa, että omakotitaloasujat saavat asennustyöstä myös kotitalousvähennyksen.

Minkä kokoinen järjestelmä sitten juuri omaan kotiin kannattaa hankkia? Paras keino varmistua optimaalisesta mitoituksesta on lähettää järjestelmiä toimittavalle yritykselle kiinteistön sähkölasku kesäajalta. Laskun perusteella järjestelmätoimittaja pystyy mitoittamaan tarpeen järkevästi.

– Koska aurinkosähkön myyminen verkkoon ei vielä nykyisellään ole kannattavaa, kannattaa aurinkosähköjärjestelmä mitoittaa siten, että tuotettu sähkö kuluu pääasiassa oman kiinteistön kulutukseen, Mäkinen vinkkaa. – Järjestelmää hankkiessa on kuitenkin tärkeää tehdä sähkön pientuotannosta sopimus kilpailutetun sähkön myyntiyhtiön kanssa, sillä optimaalises-

ta mitoituksesta huolimatta aurinkosähköjärjestelmän omistaja joutuu aina hetkittäin myymään sähköä verkkoon, varsinkin nyt nähdyn kaltaisina kesinä.

Entäpä mitkä ovat sitten ne aurinkosähköjärjestelmän konkreettiset hyödyt? Miksi kannattaa laittaa tuhansia euroja kiinni järjestelmään, joka on Suomen pitkän talven vuoksi puolet vuodesta varsin hyödytön? Mäkisen mukaan hyötyjä on ainakin kolme.

– Kodin arvo kasvaa ja sähkölasku pienenee. Ennen kaikkea olet kuitenkin edelläkävijöiden joukossa rakentamassa parempaa ja puhtaampaa tulevaisuutta uusiutuvan energian voimin.

Ja mitä pimeisiin talviin tulee, niin niitä kompensoi Suomen valoisa kesä, jolloin paneelit toimivat melkein päi ympäri vuorokauden. – Suomen olosuhteet ovat aurinkosähkön tuotantopotentiaaliltaan aivan Keski-Euroopan veroisia, johon verrattuna Suomen etuna on myös ympäristön matala lämpötila, joka parantaa aurinkokennojen hyötysuhdetta, Mäkinen toteaa. – Tulevaisuudessa kaksi kolmasosaa päivittäisestä energiantarpeesta saadaan suoraan uusiutuvista energialähteistä. Miksi siis emme lähtisi jo nyt mukaan?

Carl Willandt
Viestintävastaava

Viherkuiskaajan kynästä

Yksi parhaista pihan ja puutarhan tarjoamista mahdollisuuksista on kokemus vuodenaikojen vaihtelusta. On lohdullista seurata, kuinka talvi taipuu kevääksi, kasvaa kesäksi, taivuu pikkuhiljaa sykyksi ja lepää taas talvena. Kiertokulussa voi nähdä syvää symboliikkaa elämäntulkuun sekä toisiaan seuraaviin sukupolviin ja myös niihin rooleihin, mitä osana sukupolvien ketjussa olemisen tuo tullessaan.

LÄSNÄOLEMISEN TAITO

Tartu hetkeen -ajattelulla puutarhassa voi opettaa itseään myös Nytku-elämään Sitku-elämän sijaan. Siitä näkövinkkelistä alkava syksy ei olekaan kesän ja puutarhan ”ainoan” sesongin kuolema vaan uudenlainen olotila, josta voi myös nauttia. Puutarhan sato, ruskavärit, käsintehdyn paperin näköisiksi kuivuvat hortensian kukinnot, aamukuura ja oravat jemmailemassa tammenterhoja – ne ovat kaikki arjen pieniä iloja, jotka kuin huomaamatta lataavat myös omia voimavaroja, jos niitä vain malttaa pysähtyä ihmettelemään. Nytkun meillä on syksy.

KUNTOUDU PUUHASTELEMALLA

Arjen hyötyliikuntaa parhaimmillaan saat puutarhassa. Raikas ulkoilma hellii keuhkojasi ja ihoasi, lihakset saavat harjoitusta, tasapaino kehittyy ja mieli lepää. Aina ei tarvitse haravoida koko pihaa kerralla, työn voi jakaa pieniin osiin ja tehdä siitä päivittäisen hetken ulkoilman merkeissä. Jos olet harrastanut lähiruuan kasvatusta, niin naateilla voit ruokkia kompostia. Ajankoh-

taan sopivia puuhia puutarhassa ovat myös hedelmäpuiden talviverkkojen ja kevätahavalta suojattavien havujen ja alppiruusujen tukikeppien asentaminen paikoilleen – hedelmäpuiden metalliverkot voi kiepauttaa tukien varaan lokakuun alussa. Muitakin herkkuja kannattaa suojata, erityisesti pensasmustikka on jänöjen suosiossa. Havujen ja alppiruusujen varjostuskankaiden kanssa voi odottaa vuodenvaihteen yli ja virittää ne paikoilleen juuri ennen kuin kevätaurinko saapuu säteineen.

Perennat viihtyvät yleensä talven omissa oloissaan suojaavan lumipeitteen alla, arat lajit arvostavat kyllä talvisuojaa. Talvisuojana voi käyttää kerrosta talvisuojaturvetta tai kuivunutta lehtikariketta tai havunoksia. Nämäkin laitetaan paikoilleen vasta kun maa on routaantunut, muutoin tullaan lisänneeksi sienitautien riskiä. Lumettomina talvina talvisuojaa voi tarjoilla kestäviksikin luokitelluille perennoille. Perennapenkkiä ei kannata siivota myöskään turhan tarkkaan, talventörröttäjiksi jätetyt varret keräävät lumikuormaa ilmapaksi suojaksi ihan itsestään. Jätä varsinkin onttovartistet perennat

KOHTAA AIDOSTI PUUTARHASSA

leikkaamatta, ettet tarjoa suoraa reittiä jäätyvälle vedelle juuristoon.

Kun olet saanut haravointiurakan valmiiksi, kurkkaa säätiedotukset ja leikkaa nurmikko hetkeä ennen lumentuloa. Muista nostaa leikkuuterää niin, että korret jäävät tavallista pidemmäksi, näin autat myös nurmea talvehtimaan. Haravoidut lehdet tarjoavat risujen kanssa suojaa toisaalla ekologisena lokeronä, ole siis suurpiirteinen syysiivouksessa.

Syyslannoitteen tarkoitus on myös parantaa kasvien kestävyyttä talvea ja tauteja kohtaan. Syyslannoitus vaikuttaa myös seuraavan vuoden kukintaan ja satomäärään. Syyslannoitetta voit antaa kasveille vielä syyskuun alussa, toki paras aika hedelmäpuille ja marjapensaille on heti sadonkorjuun jälkeen. Nyt on myös hyvä aika huollattaa puutarhan pienkoneet ammattiliikkeessä ja järjestää ne käyttövalmiiksi varastoon.

Syksy on myös oivallista aikaa kierrellä pihassa arvioimassa, vastaako pihan ja puutarhan toiminnot omaa nykyistä paikkaa sukupolvien ketjussa – olisiko pihasta ja puutarhasta enemmän iloa pienin muutoksin? Syväällisemmin elämää voi pohtia vaikkapa samalla kun kätkee kukkasipuleita maahan. Kannattaa olla rohkea ja ajatella nekin asiat, joita yleensä hiukan välttelee. Puutarhatöiden lomassa on myös luontevaa vahvistaa sukupolvien ketjua. Puuhastellessa kokemuksen mukanaan tuoma tieto - taito välittyy seuraavalle sukupolvelle kuin itsestään tai muuten vain on helppo keskustella kaikesta maan ja taivaan välillä.

Halaa lopuksi puuta. Valitse se puu, johon liittyy erityisen monta mielikuvaa vuosien varrelta. Siinä halatessa voi tuntea olevansa osa luonnon kiertokulkua ja oman paikkansa elämänkaarella.

Viihtyisiä hetkiä syyspuutarhassa!

Sanna Saari
maisemasuunnittelija
viherkuiskaaja

p. 040 551 9950
PihaPuutarhaksi Oy

Autovuokraamo **RentCenter**

**VUOKRAAMME: henkilö-, paketti-
ja kuorma-autot sekä minibussit**

(03) 260 6500 www.muuttoauto.net

- **ÖLJY- JA KAASU-
LÄMMITYSLAITTEET**
- **ÖLJYSÄILIÖ-
ASENNUKSET**
- **KATTILAHUONE-
SANEERAUKSET**
- **MYyntI, ASENNUS
JA HUOLTO**

Ota yhteyttä ammattilaiseen!

Jättipalsamin hävitys - Taistelu jatkuu...

Kalkun Omakotiyhdistys piti kolmannen ja tämän kesän viimeisen talkootapahtuman lauantaina 25.8.2018.

Aiemmat talkoot olivat kesä- ja heinäkuun puolivälissä. Talkoitten aiheena oli Jättipalsamin torjunta Kalkun puistoalueilta ja Natura-luonnonsuojelualueelta. Talkoisiin osallistui kymmenkunta ympäristönsuojelusta kiinnostunutta kalkkulaista.

Jättipalsamit kerättiin mustiin muovisäkkeihin jotka kaupunki on lupautunut hävittämään Tarastejärven jätteenkäsittelylaitoksella.

Koska torjuntatyö tehtiin osittain Natura-luonnonsuojelualueella, niin työlle haettiin toimenpidelupa myös Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselta.

Talkookustannuksiin haettiin avustusta kaupungilta omaehtoiseen ympäristönsuojelutyöhön. Saadulla avustuksella katettiin talkoilmoittelu, keräysmateriaali- ja evästarjoilukustannuksia.

Kalkussa on noin kymmenen aluetta jossa Jättipalsamia esiintyy runsaasti. Kasvin leviämiseen on yhtenä ja suurena syynä puutarhajätteiden laitton kuljettaminen puistoalueille. Jätelain (646/2011) tarkoituksena on, ettei roskia saa jättää ympäristöön.

Parasta olisi puutarhajätteiden kompostointi omalla pihalla ja oksien ja risujen hakettami-

nen pensaiden juurille. Risuja voi myös viedä jätteenkäsittelykeskuksiin veloituksetta peräkäräyllisen.

Ympäristössä puutarhajätteet lisäävät ravinnekuormitusta ja rehevöittävät maaperää luoden ihanteelliset olosuhteet vieraslajeille kuten Jättipalsamille.

Toivottavaa on että asukkaiden tietoisuus vieraslajien haitallisuudesta lisääntyy, kansallisen vieraslajistrategian mukaisesti ja myös vastuullisuus kasvaa.

Vapaaehtoisvoimin toteutettavat paikalliset hävityskampanjat ovat kustannustehokkain tapa toteuttaa vieraslajien torjuntaa. Taistelu jatkuu vaikka välillä epätoivo meinaa vallata, kun aina uusia alueita löytyy Jättipalsamin valtaamina.

Kolmen vuoden torjuntatyö on kantanut myös hedelmää niin että jo nyt on muutamia alueita joissa kasvia löytyy enää muutamia ja toivoa on että näiltä alueilta Jättipalsami on saatu hävitettyä kokonaan vuoden 2020 syksyyn mennessä.

Teksti ja kuvat: Markku Ahonen

Kumpulan elöjuhlat

18.8. 2018

*”Tervetuloa arvoisat
Kumpulalaiset 11. elöjuhliin.*

Kahdessakin mielessä meillä on erikoinen juhlailta tulossa, nimittäin tänä iltana ei sada, eikä televisiosta tule arvokisojen miesten keihäänheiton loppukilpailua, niin kuin monena vuonna aiemmin on tapahtunut. Siis todella harvinaista.”

Näillä tervetuliaissanoilla avasin elöjuhlatilaisuuden.

Jälleen kerran oli Kumpulan omakotiyhdistyksen hallitus ja talkooväki loichtinut Kumpulan kentälle puitteet onnistunutta juhlaa varten. Illan mittaan väkeä saapuikin tasaisena virtana tapahtumapaikalle.

Yhteensä hieman alle 100 osallistujaa. Niin kuin aiempinakin vuosina paikalla oli paljon lapsiperheitä, joille olikin tarjolla runsaasti ohjelmaa ja aktiviteettejä.

Suurin hitti oli pomppulinna joka keräsi suuren määrän eri-ikäisiä pomppijoita. Lisäksi pikkuväelle oli tarjolla mm. eläinten etsintä kilpailu, palloseinä sekä ”kepparirata”, jolla esitettiin lennokasta menoa.

neet mitä he tulevat esittämään. Loistavasti he kuitenkin vaativasta urakasta selvisivät.

Ohjelmaosion kruunasi mies ja kitara. Leo Pohja saapui ulkomailta Teiskosta viihdyttämään yleisöä. Tällä kertaa emme kuulleet imitointia, koska hän oli kaikki äänensä antanut viimevaaleissa Timo Soinille. Sen sijaan kuulimme näytteen Leksan laulu- ja soittotaidosta. Hyvinhän se onnistui, vaikka alkuun hän ilmoitti, että en esitä mitään, vaan tulkitseen. Sekä aion säestää itse itseäni kitaralla.

Illan mittaan ratkaistiin perinteinen kolikonheittomestaruus. Perinteiseen tapaan voittaja pisti ”voittopokaalinsa” kiertämään ja hyvinhän se pokaali illanmittaan tyhjenikin.

Oli hienoa seurata etenkin lasten iloisia ilmeitä ja vauhdikasta menoa. Tilaisuuden järjestäjille tuli sellainen tunne, että jälleen olemme onnistuneet.

Ohjelmapuolella Leena Katriina Lepänen laulatti ja leikitti niin aikuisia kuin lapsiakin, jotka innolla osallistui-
vat leikkeihin. Lisäksi Leena Katriina toimi näytelmän ohjaajana ja kertojana. Näytelmän näyttelijät ”palkattiin” katsojista, jotka eivät etukäteen tien-

Teksti Pentti Sillman
Kuvat Johanna Sillma

Piha
Puutarhaksi

*Tartu hetkeen,
ota yhteyttä!*

Sanna Saari | 040 551 9950 | info@pihapuutarhaksi.fi

RYYDYNPOHJAN KESÄKISAT

Ryydynpohjassa järjestettiin perinteiset lasten ja lastenlasten kesäkisat 13.8.2018.

Sarjassa alle 1v. kultaa voittaneen tilma Kuusiluoman 11kk juoksu sai kaikki ja myös itse pienen ja sisukkaan kisailijan hyvälle tuulelle.

KISOJEN TULOKSET											
Tytöt		Sija	pisteet yht.	juoksu	pisteet	pallon heitto			Pituus hyppy		pisteet
alle 1 v.				40 m		1.	2.	pisteet	1.	2.	
1.	Tiima Kuusiluoma	1	3	67,00	1	0,25	-		0,19	-	
1 - 3 v.				40 m							
1.	Julia Jokihäärä	1	9	14,94	3	1,90	2,53	3	0,47	0,49	3
2.	Lempi Järvinen	2	5	18,16	2	0,87	0,85	1	0,22	0,32	2
3.	Saimi Salminen	3	4	18,53	1	0,74	1,25	2	0,27	0,31	1
2009-2010 8 - 9 v.				60 m							
1.	Lilian Terävä	1	3	14,03	1	10,56	10,19	1	1,35	1,65	1
2007-2008 10 - 11 v.				60 m							
1.	Aino Heikkilä	1	9	9,12	3	17,66	18,50	3	3,10	3,14	3
2.	Laura Vääränen	2	6	9,87	2	14,06	11,40	2	2,21	2,36	2
3.	Julia Välimaa	3	3	11,10	1	10,21	11,29	1	1,86	2,15	1
2005-2006 12 - 13 v.				60 m							
1.	Sini Salmela	1	3	10,63	1	15,06	20,75	1	3,28	3,53	1
2003-2004 14 - 15 v.				60 m							
1.	Helmi Mäki	1	3	10,63	1	15,06	21,3	1	2,24	1,73	1
Pojat		Sija	pisteet yht.	juoksu	pisteet	pallon heitto			Pituus hyppy		pisteet
2015 3 v. ja alle				40 m		1.	2.	pisteet	1.	2.	
1.	Joel Jokihäärä	1	6	16,71	2	2,47	1,74	2	0,49	0,40	1
2.	Niklas Wilkman	2	3	36,69	1	1,10	1,28	1	0,17	0,13	1
2013-2014 4 - 5 v.				40 m							
1.	Eino Salminen	1	8	9,28	3	5,33	5,7	2	1,52	1,54	3
2.	Jalo Järvinen	2		11,03	2	7,91	5,76	3	0,50	0,86	2
3.	Tuukka Kuusiluoma	3		12,63	1	2,00	3,54	1	0,72	0,80	1
2011-2012 6 - 7 v.				60 m							
1.	Miika Järvinen	1	3	8,03	1	14,04	13,65	1	2,06	2,15	1
2009-2010 8 - 9 v.				60 m							
1.	Aleksi Ylinen	1	3	10,44	1	14,68	14,85	1	1,91	2,20	1
2005-2006 12 - 13 v.				60 m							
1.	Anttil Heikkilä	1	3	13,10	1	15,25	15,10	1	1,92	1,67	1
2003-2004 14 - 15 v.				60 m							
1.	Onni Perttala	1	3	8,35	1	23,64	30,11	1	2,64	2,97	1

Koivistonkylän 70- vuotisjuhlat

Koivistonkylän Oky vietti 70-vuotispäiviään iloisen kyläjuhlan merkeissä sunnuntaina 19.8.

Kuten hyvissä kyläkekereissä, juhlan onnistumiseksi oli valjastettu useat alueen toimijat.

Yhteistyötä oli tehty Koiviston koulun ja päiväkodin vanhempaintoimikuntien, MLL:n, Eteläisen seurakunnan, Tampereen kaupungin eteläisen alueverkoston, Koivistonkylän nuorisokeskuksen ja partiolippukunta Viinikan Sinisten kanssa. Makkaragrillit ja vohvelipannut hohtivat kuumina kera elokuisen, ties monennenko hellepäivän.

Tanssiorkesteri Yönlyhdyt musisoi ja Pirkanmiehet - kuoro lauloi. Taikurimentalisti Jenna-Sofia pisti päät pyörälle ratkoessaan ihmisten nimiä ja jopa arvatessaan ennalta lasten laatiman lottorivin. Järjestys säilyi hyvänä, kun sitä valvoi mm. kaupunginvaltuutettu Matti Höyssä keltaisessa liivissään.

Puheitakin pidettiin, sillä paikalle oli saapunut niin apulaispormestari Aleksi Jäntti kuin keskusjärjestön puheenjohtaja Simo Yli-Siurunen tervehtimään juhlijaa yhdistystä.

Perheiden pienimmät saivat ikiliikkuviin jalkoihinsa lisävipinää, kun paikalle asteli jääprinsessa. *"Se on Elsa!"* kuuluivat huokaukset, kun pikkuiset jonottivat halaamaan prinsessaa.

Koivistonkylän valtakunnassa siis kaikki hyvin.

Juhlimassa siis minäkin

kuvat ja teksti: Raisa-Tiina

TARINA

nurkka

REIPPAITA POIKIA RAKSALLA

Raksat ja ratikka työmaat hiljenevät viikonlopuksi...

Perjantai oli kääntymässä iltapäivän puolelle. Työviikko rakennustyömaalla oli lo-puillaan. Rappari Rape, Tenu Topi ja Vänninen olivat ruokatunnilla pistäytyneet pitkäripaisessa hankintareissulla. Raskaat rakennustyöt nääs vaativat voimia palauttavaa voimajuomaa. Niinpä kolmikko olikin hankkinut muutaman putelin kyseistä ainetta.

Pulloista oli nautiskeltu iltapäivän kuluessa jonkin verran. Jotta ryyppytouhut eivät kiinnittäisi työnjohdon puolelta ylimääräistä huomiota, olivat kaverukset piilottaneet pullonsa työmaaparakeissa olevien pukukoppien sijasta lähelle työpisteitään valmis-teilla olevaan kerrostaloon.

Työmaalla työnjohtotehtäviä hoiteleva Risto oli tavanomaisella työmaakerroksellaan, kun Topi tuli juttusille. Risto aavistikin mitä asiaa miehellä oli, eikä hän siinä erehtynytäkään. Topi oli monena perjantaina

anonut lupaa poistua työmaalta ennen työajan päättymistä, mitä ihmeellisempiin tekosyihin vedoten.

”Rike, Rike hei, voisinks mää lähtee tänään kahrelta kotio, meille tulee viaraita Ruatsista. Ne tulee mersulla.” Kähisi Topi möreällä viinabassolla.

Risto yritti pysytellä totisena ja tyrmäsi tällä kertaa Topin toivomuksen. Mestari oli iltapäivän aikaan seurailut kaverusten touhuja ja saanut selville missä he tällä kertaa pulloansa piilottelivat. Niinpä hän päätti yllättää heidät ja piiloutui viereiseen huoneistoon odottelemaan.

Hetken kuluttua kolmen kopla saapuikin reippain askelin ja iloisella mielellä paikalle. Miesten mennessä pullokätkölleen Risto saapui paikalle. Vänninen tajusi ensimmäisenä, että porukka oli yllätetty.

”Rape hei! Mihkä sää sem piikkausmeis-

selin oikeel laitoit, ei sitä täältä ämpäristä löyry”, ilmoitti hän suureen ääneen ja oli inokkaana etsivinään työkalua.

*”Mitä helkutim meisseleitä sää täältä ha-
jeskelet. Tua sun tyämaallashan ne o, eihän
tänne piikkaan tultu.”* Ihmetteli Rape ja huoma-
masi samalla, että käry kävi.

*”Jaa, niij juu kylä mää sem meisselin sinne
ämpäriil laiton, siä se o”,* yritti Rape kääntää
puheenaiheen.

Kaverukset olivat piilottaneet pullonsa
ämpäriin ja peitelleet sen roskilla, mutta nyt
sitä ei löytynyt piilopaikasta.

”Vai om poijjiilta meisselit hukassa?” Kyseli
Risto huoneiston ovelta.

*”Juu toi Vännine on taas hukannu tyäka-
lunsa”,* yhtyi Topi puheeseen ja oli myös in-
okkaana etsinnöissä mukana.

Etsinnöistä huolimatta sen paremmin
meisseliä, kun pulloakaan ei löytynyt. Risto
poistui huoneesta, mutta jäi kulman taakse
kuulolle. Mestarin poistuttua Rape yltyi ih-
mettelemään.

*”Ei perkules, kylä mää sem pullon tonne
ämpäriij jemmasin, sen on joku varraastanu.”*

*”Kekä sem muka ny olis löytäny.
Itte ot viänys sej johkim mualle, tunnustav
vaan.”* Kovisteli Topi työkaveriaan, ollen
huolissaan pullon ja etenkin sen sisällön
kohtalosta.

Kolmikon ihmettellessä tapahtunutta, il-
mestyi Risto uudelleen oviaukkoon.

*”Oliskohan se teiräm meisseli saanus sii-
vet ja lentäny tonne viäreiseen huaneistoon,
kun löyrytte sen, niin tuatte sem mestarin
kopin pöyrälle samallaisessa kunnossa, kun
se on tällä hetkellä. Saatte sen sitte päiväm
päätteeks mukaanne.”* Risto oli tehnyt pojille
pienen jäynän.

Löydettyään pullon hän oli siirtänyt sen
toiseen piilopaikkaan. Ihmettelevä seurue
saapui mestarin neuvomalle paikalle ja löysi
energiajuoma pakkauksen.

*”Mähän sitä sanon, ettet sää muistanu,
mihkä sää olit pullom piilottanu.”* Ilmoitti
Topi Rapelle. Rappari ei Topin syytöksiin
yhtynyt.

*”Kylä mää nyk kauheesti ihmettelen, että
kuinka pullo löyty täältä. Sata varmasti mää
sen tonne toisee huaneistoom piilotin, ei tää
nym mihkään o voinu lentää. Eihän tällä o
eres siiven tynkiäkään.”*

Vinyylituotteet "ikikestävät" esittelyssä os. Lampitie 2 b 4, Viinikka, Tampere.
Kaunis okt/rt meluaita -25dB
NYT TARJOUSERIÄ :
Hevosaidat alk. 29,-/m
Piha-aidat alk. 39,-/m
Näkösuoja-aidat alk. 100,-/m
Terassikaiteet+v alk. 79,-/m

JOFIX OY
www.jofix.fi

P. 045 126 0712
f JOFIX FACEBOOK

 jaarli oy
www.jaarli.fi

paino@jaarli.fi
(03) 644 600

Monipuoliset ja laadukkaat painopalvelut

PainoWirhe

www.painowirhe.fi

050 377 4276
045 897 5394

Pukkilantie 2, 14200 Turenki

SIIVOUSSISSIT®
Ja elämäsi on siistiä

Siivous- ja kotipalvelut
040 537 9111
www.siivoussissit.fi

LOUNASKAHVILA-KONDITORIA

Mainio

Possijärvenkatu 3, LIELAHTI
p. 03 344 4244
Avoinna ma-pe 6-17, la 8-15

Omakotiviesti ei synny ilman ilmoittajia, siis

**SUOSIKAA
ILMOITTAJIAMME!**

JUHLAVUODEN PIKKUJOUUMATKA

Omakotiväelle 9-11.12.

Tampereen Omakotiyhdistysten Keskusjärjestö järjestää juhluvuoden kunniaksi pikkujouumatkan Tallinnaan 9.-11.12.

SU 9.12.18

- klo 14.00** Lähtö Tampereen Vanhalta kirkolta Lauhamo Oy:n bussilla
klo 17.00 Siirtyminen laivaan. Majoitus 2 hh A-lk:n hyteissä kannella 10
klo 17.30 Jouluinen buffet-illallinen laivalla, sisältyy ruokajuomat
 - Iltaa vietetään laivan ohjelmaa seuraten
klo 22.00 Silja Eurooppa saapuu Tallinnaan.

MA 10.12.18

- klo 07.00** Meriaamiainen laivalla
klo 09.00 Siirtyminen satamaan ja bussiin - pieni kaupunkiretki ja ostosaikaa
klo 15.00 Huoneiden vastaanottaminen Hotelli Viru - ostosaikaa
klo 20.00 Pikkujouulut Kochi Aidad ravintolassa tai Viru hotellin yökerhossa
 - musiikkia, tanssia, ohjelmaa, joulupukki ym. ym....

TI 11.12.18

- klo 07.00** Aamiaisen hotellissa, ostosaikaa
klo 12.00 Huoneiden luovutus, - ostosaikaa
klo 15.00 Bussi lähtee satamaan Viru-hotellilta
 klo 16.30 M/S Star lähtee kohti Helsinkiä
 klo 18.30 Jälleen Helsingissä. Bussilla kohti Tamperetta jonne saavumme n. klo 21.00

Matkan hinta 185 €/hlö

Hintaan sisältyy: edestakaiset bussimatkat, bussi mukana Tallinnassa, edestakaiset laivamatkat, hyttipaikka 2 hh A lk:n hytissä, paluussa kansipaikka, yö Tallinnassa hotelli Virussa 2 hh, buffet-illallinen laivalla, aamiaiset laivalla ja hotellissa, pääsy pikkujoulujuhlaan, pieni kaupunkiretki ja matkanjohtajien palvelut.

Ilmoittautumiset mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 15.10. mennessä sähköpostilla ilposiimes@gmail.com tai puhelimitse **045 133 1981**.

MYyntI, ASEnnUS SEKÄ HUOLTO:

- Öljypolttimet sekä tarvikkeet
- Kaasupolttimet sekä tarvikkeet
- Lämmityskattilat sekä kattilahuonevarusteet
- Lämmönsäätöjärjestelmät
- Kevytöljysäiliöt
- Patteriventtiilit sekä termostaatit
- Ilma-Vesi lämpöpumput

24 h VIKAPÄIVYSTYS

LAKA oilon®

**POLTINTEKNIikka
ALA-KÖRPULA OY**

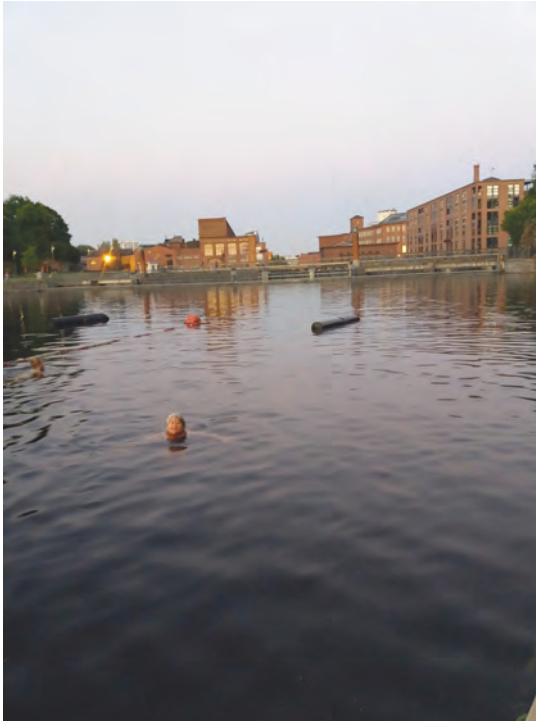
Puh. 0400 429 971, TAMPERE
WWW.POLTINTEKNIikka.FI

RAISA-TIINAN

peräkamari

Omenoiden aikaan

*Oikein naurattaa, kun kevään lehdes-
sä ounastelin kesän loppuvan lyhyeen
tai ainakin heittävän vettä ja viimaa
tyypilliseen tapaansa. Toivoin toki
aurinkoisia hetkiä harmaana mar-
raskuuna muisteltavaksi. Tuon en-
nakoinnan lähtökohta oli tietenkin
harvinaisen lämmin toukokuu.*

Vaan kukapa olisi osannut ennustaa tällaista kesää. Tätä kirjoittaessani (4.9.) istun hellevetimissä pihatuolissa läppäri sylissä edelleen. Pitkä kuuma kesä kypsytti ihmiset piehtaromaan helleyön tunneiksi söngyissään. Myös puutarhat kukoistivat lämmössä, kunhan vain muisti taajaan kastella. Omenapuut kukkivat komeasti edellisen lehden jakoaikaan, nyt ne notkuvat hedelmistä ja monella on omenakori portinpielessä tarjolla ohikulkevien napposteltaviksi. Miten herkullisia ovatkaan syystalkoiden särpimeksi paistetut letut, kun ne nautitaan tuoreen omenasoseen kera. Oman pihan antimet maistuvat parhaita.

En juurikaan poistunut Tampereelta koko kesänä, vaan päätin ottaa kaiken irti omasta kaupungista. Kuin vahingossa keksin uimarantapongauksen, sillä tutustuin useaan ympäri kaupunkia. Päivällä kanssani ilakoivat lapsenlapset, illalla uitiin aikuisporukassa. Myös minut pongattiin. Omakotiviestin lukija tunnisti Toh-

lopin syleilyyn pulahtavan peräkamarin tytöksi. Vesi oli linnunmaidon lämpöistä joka järvestä. Paitsi lempiuimapaikakseni muodostuneessa Mältinrannassa. Tammerkosken niskalla tapaavat talviuimarit, mutta kesäiltoina ja öinä siellä viilensi 33 asteisen päivän jälkeen kehoaan niin turistit kuin tamperelaiset. Kansallismai- semassa iltahämärissä polskuteltuaan sai nukutuksi koko yön. Elokuun alussa au- kesikin sitten kauan odotettu maauimala. Siellä tuli hellepäivänä tunne, että oli ul- komailla. Ei tarvinnut edes Teiskoon asti matkustaa.

Omakotiviesti sai uuden palstanpitäjän. Pihan ja puutarhan asioista ei olekaan pitkään aikaan säännöllisesti kirjoitettu. Tervetuloa viherkuiskaajaksi itseään titu- leeraava Sanna Saari joukkoomme luki- joidemme iloksi.

Lämpimät kiitokset myös muille ahke- rille palstanpitäjille.

Tässä lehdessä saa taas äänestää kevään matkasta, eikä tarvitse kevättä odottaa sillä joulukuussa risteilemme Tallinnaan. Muistathan ilmoittautua ajoissa!

Syksyllä juhlitaan – hyvää satoa ja Keskusjärjestöä!

Raisa-Tiina Lahtinen
p. 0505308913
tre.omakotiviesti@gmail.com

Seuraava lehti ilmestyy joulukuun alussa. Siihen toivomme juttuja ja kuvia 20.11. mennessä.

Yli 30 vuoden kokemuksella

- Puhdistukset
- Tarkastukset
- Lasikuitupinnoitukset
- Säiliöiden vaihdot
- Poistopuhdistukset

ÖLJYKOLMIO OY

Puh. 010 286 6080
(hinta 0.0282/puhelu+0.0595/min)

www.oljykolmio.fi

Lukijoillamme on jälleen mahdollisuus vaikuttaa siihen, minne yhdessä matkustamme ensi keväänä. Alla esiteltynä kolme vaihtoehtoa. Voitte ehdottaa myös jotain muuta matkakohdetta.

1. Minsk, laiva-, bussimatka, 6 vrk. 13-19.5.

Tampereelta ajamme Helsinkiin. Laivalla kohti Tallinnaa yövyimme ja syöimme illallisen sekä seuraavan päivän aamiaisen. Jatkamme matkaa kohti Riikaa jossa yövyimme. Seuraavana päivänä jatkamme heti aamiaisen jälkeen kohti Vilnaa eli Liettuan pääkaupunkia jossa olemme yön. Vlnasta jatkamme Minskiin jossa vietämme 2 yötä. Paluureitti kulkee Minskistä Viron Tartoon, jossa yövyimme. Tartosta Tallinnan kautta Helsinkiin ja kotiin Tampereelle. Ajomatka ovat kohtuullisen lyhyet, joten voimme tutustua myös yöpymispaikkojen nähtävyyksiin

Noin kahden miljoonan asukkaan Minsk on Valko-Venäjän pääkaupunki, joka sijaitsee maan keskiosassa. Minsk on siisti kaupunki, josta löytyy harmaan neuvostoarkkitehtuurin vastapainoksi lukuisia komeita aukioita ja vihreitä puistoja. Toisen maailmansodan aikana rajuja vaurioita kärsineen kaupungin kaunein alue on nimeltään Trinity. Värikkäiden talojen, kahviloiden ja gallerioiden täyttämä alue houkuttelee kuvauksellisuudellaan. Minskin tunnetuimpia aukioita ovat Voiton aukio sekä Itsenäisyyden aukio, joka on yksi Euroopan suurimmista aukioista. Sen ympäriltä löytyy merkittävien virastojen lisäksi myös matkailijaa kiinnostavia nähtävyyksiä ja viihdepalveluja. Aukion alle on rakennettu iso ostoskeskus.

Alustava hinta n 600 €.

Minne matka 2019?

2. Oslo, 5 vrk bussi-, laivamatka 14.-19.5.

Tampereelta ajamme Turkuun yölaivalle. Laivalla syömme illallisen ja aikaisin seuraavana aamuna aamiaisen. Ajo Tukholmasta Osloon kestää yli 5 tuntia. Matkan aikana tunnin pysähdys ruokailua varten. Osloon saavumme iltapäivällä ja majoitumme hotelliin jossa yövyimme kolme yötä. Matkan aikana tutustumme mm Osloon vuonoon, mahdollinen vuonoretki, Holmenkolleniin, Vigelandin puistoon, Viikinkimuseoon ym.

Matkan alustava hinta n 550 €

3A. Pariisi, 6 vrk laiva-, junamatka 13.-19.5.

Tampereelta ajamme aamulaivaan Turkuun. Laivalla syömme päivällisen. Alkuillasta saavumme Tukholmaan josta jatketaan yöjunalla kohti Pariisia. Perille saavutaan n 22 tunnin junamatkan jälkeen. Pariisissa yövyimme 3 yötä, jonka jälkeen palaamme junalla Tukholman josta yölaivalla Turkuun ja kotiin. Pariisissa tutustumme rauhassa nähtävyyksiin.

Alustava hinta n 650 €

3 B. Pariisi 9 vrk, laiva- bussimatka, 13.-21.5.

Ajoreitti: Tampere-Turku-(iltalaiva)-Tukholma-Kööpenhamina (yöpyminen)(lyhyt lauttamatka)-Bremen (yöpyminen)-Bryssel-Pariisi jossa 3 yötä. Paluureitti: Pariisi-Luxenburg(yöpyminen)-Travemynde, josta laivalla Helsinkiin ja edelleen Tampereelle.

Alustava hinta n 850 €.

Lähetä toiveesi 30.10. mennessä sähköpostilla: ilposiimes@gmail.com tai textiviestillä 045 1331981.

Omakotiviestissä 4/18 kerromme mikä kohde tuli valituksi.

Keskusjärjestön myyntituotteet

Omakotiyhdistykset voivat hankkia Keskusjärjestön kautta edullisesti alla olevia tuotteita.

Tuotteet on tarkoitettu myytäväiksi yleisesti myös jäsenille.

Adressit

Suru- ja onnitteluadresseja.

Hinta yhdistyksille 6 €/kpl

Löylymittari

Vuolukivinen löylymittari on tunnelmallinen lahja syksyn pimeneviin iltoihin.

Hinta yhdistyksille 19 €/kpl

Omakotitalopinssi

Omakotiasumista juhlistava pinssi on tehty visakoivusta.

Hinta yhdistyksille 4 €/kpl

Kunnianosoitukseksi ansioituneille jäsenille:

Keskusjärjestön pöytästandaari 24 €/kpl

Keskusjärjestön kultainen ansiomerkki 21 €/kpl

Pöytäkello (visakoivua) 45 €/kpl

Urheilu- ym. kilpailujen mitalisarja

sarja 7 €/kpl myydään sarjoittain.

Tuotteiden myynnistä huolehtii keskusjärjestön taloudenhoitaja

Carita Sinkkonen, taloudenhoitaja.trekj@gmail.com